

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK

Karin Ottander

BARN- OCH

GRUNDSKOLENÄMNDEN

2021-06-09

Svar på motion: Antimobbning

Sammanfattning

Eva Pethrus (MP) har i en motion till kommunfullmäktige den 14 december 2020 lyft olika åtgärder som hon menar behöver vidtas inom arbetet med att förebygga och åtgärda mobbning. Motionären föreslår att kommunen ska säkra att all skolpersonal i Täby kommun får utbildas i ett vetenskapligt beprövat antimobbningsprogram. Därutöver föreslås att barn- och grundskolenämnden årligen ska få rapportering rörande hur många barn som har mobbats under året samt hur det systematiska kvalitetsarbetet för att förhindra mobbning utvecklas.

Täby kommun bedriver i enlighet med diskrimineringslagen och skollagen ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling. Upparbetade rutiner för det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet finns på såväl huvudmanna- som skolenhetsnivå.

Täbys skolor bedriver ett systematiskt arbete inom vilket elever och all personal involveras. Vidare utformas detta arbete utifrån verksamheternas kartlagda behov och brister. Barn- och grundskolenämnden får årligen i form av en kvalitetsrapport en redovisning av Täbys kommunala grundskolors kvalitetsarbete, där även arbetet med att förebygga och åtgärda kränkningar analyseras och redovisas.

Respektive skola har en tydlig rutin och arbetsordning avseende rapportering och hantering av kränkande behandling. Hanteringen sker i ett gemensamt journalsystem och barn- och grundskolenämnden får vid varje sammanträde information om inkomna anmälningar om kränkningar.

Motionen behandlas även i gymnasie- och näringslivsnämnden.

Förslag till beslut

Barn- och grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

Kommunfullmäktige beslutar att motionen inte föranleder några ytterligare åtgärder med hänvisning till vad som framgår av tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2021.

Ärendet

Bakgrund

Eva Pethrus (MP) har i en motion till kommunfullmäktige den 14 december 2020 lyft olika åtgärder som hon menar behöver vidtas inom arbetet med att förebygga och åtgärda mobbning. Motionären föreslår att kommunen ska säkra att all skolpersonal i Täby kommun får utbildas i ett vetenskapligt beprövat antimobbningsprogram. Därutöver föreslås att barn- och grundskolenämnden årligen ska få rapportering rörande hur många barn som har mobbats under året samt hur det systematiska kvalitetsarbetet för att förhindra mobbning utvecklas.

Skolverket publicerade 2011 skriften "Utvärdering av metoder mot mobbning".¹ Utvärderingen visade att det fanns brister rörande såväl programmets utformning och tillämpning. Skolverkets slutsats var att man inte kunde rekommendera något program i sin helhet men att delar av programmen kunde användas som inspiration. Istället för dessa program förordar Skolverket ett systematiskt arbete inom vilket elever och all personal involveras.

Motionen behandlas även i gymnasie- och näringslivsnämnden.

Täby kommuns främjande och förebyggande arbete

Täby kommun bedriver i enlighet med diskrimineringslagen och skollagen ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

I "Rutin vid kränkande behandling för Täbys kommunala utbildningsverksamheter" konkretiseras processer och ansvarsfördelning. Respektive skola har i sin tur en lokal plan med de insatser som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. I linje med Skolverkets råd bedriver Täbys skolor ett systematiskt arbete inom vilket elever och all personal involveras. Vidare utformas detta arbete utifrån verksamheternas kartlagda behov och brister.

Betydelsen av ett välutvecklat systematiskt kvalitetsarbete

I antologin "Kränkningar i skolan – analyser av problem och lösningar" framhåller Skolverket att arbetet med att främja likabehandling och att förebygga kränkande behandling bör breddas på så vis att fokus inte enbart läggs på själva kränkingsproblematiken. Ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete i hela skolans verksamhet och ett brett värdegrundsarbete framhålls vara av stor betydelse för skolans arbete med att motverka kränkande behandling.² I linje med detta pågår det i Täby i dagsläget ett långsiktigt skolutvecklings- och kompetensutvecklande projekt som syftar till att utveckla ett mer verksamhetsnära systematiskt kvalitetsarbete.

¹ Skolverket (2011a). Utvärdering av metoder mot mobbning. Rapport 353

² Skolverket (red.) (2013) Kränkningar i skolan – analyser av problem och lösningar.

Skolinspektionens analys rörande skolors arbete med trygghet och studiero³ visar på att de skolor som arbetar framgångsrikt i dessa frågor har ett systematiskt tillvägagångssätt. Skolornas arbete tar här sin utgångspunkt i en gemensam bild av nuläget och fångar in elevernas upplevelse av såväl trygghet som studiero. Utformandet av åtgärder och förändringsarbete utgår sedan i sin tur från skolans analys av nuläget. Täbys kommunala grundskolor arbetar också på detta sätt och genomför årligen enkäter för att få en gemensam bild av nuläget och som fångar in elevernas upplevelser av såväl trygghet som studiero.

Barn- och grundskolenämnden får årligen en redovisning av Täbys kommunala grundskolors kvalitetsarbete, där även arbetet med att förebygga och åtgärda kränkningar analyseras och redovisas.

Lärandet i fokus

Studier inom området visar på hur risken för kränkningar ökar när statusbyggandet bland eleverna får för stort spelrum och lärandet, som är avsikten med skolan, kommer i andra hand.⁴ Vidare poängterar Skolinspektionen att undervisningens innehåll och lärarens ledarskap har stor betydelse för elevers upplevelse av trygghet och studiero.⁵ I linje med detta vittnar ett antal rektorer i Täby om hur ledarskapets betydelse i klassrummet och hur en tydlig gemensam lektionsstruktur skapar en känsla av meningsfullhet, delaktighet och inflytande hos elever vilket i sin tur skapar arbetsro.

I enlighet med vad Skolverket förespråkar involveras all personal i skolans arbete för att motverka kränkande behandling. Inom Täbys kommunala grundskolor samverkar elevhälsan och skolans lärare för att tillsammans skapa en trygg miljö för skolans elever.

Processer som berör elevers inflytande liksom arbetet med skolans värdegrund är ytterligare två faktorer som främjar trygghet och studiero.⁶ Att göra elever delaktiga i att utforma sin skolvardag har visat sig vara verkningsfullt i skolans arbete med att skapa ett skolklimat som motverkar kränkningar. Ett exempel på hur det kan göras är att eleverna deltar i framtagandet av ordningsregler för den sociala samvaron.

I Täby har samtliga kommunala grundskolor tydliga och väl utvecklade ordningsregler som är utarbetade under medverkan av elever och företrädare för vårdnadshavarna. Rektor ansvarar för att samtliga elever från och med årskurs 1 och vårdnadshavare undertecknar att de har tagit del av ordningsreglerna.

Internet är ytterligare en arena där relations- och statusbygge i grupper av unga pågår och där kränkningar ibland sker. Med anledning av detta har ett stödmaterial kring ungas agerande på

³ Skolinspektionen (2020) Tematisk analys Nr 1 Skolors arbete med trygghet och studiero En tematisk analys utifrån beslut fattade inom regelbunden kvalitetsgranskning 2018–2019

⁴ Skolverket (red.) (2013)

⁵ Skolinspektionen (2020)

internet tagits fram med lektionsförslag för respektive skolår. Syftet är att förhindra trakasserier och mobbning och utveckla elevers förmåga att agera tryggt och säkert på nätet.

Det åtgärdande arbetet

Främjande och förebyggande insatser har avgörande betydelse för om elever kommer att bli utsatta för kränkande behandling i skolan. Men när det trots allt händer har kommunen en tydlig rutin och arbetsordning för det åtgärdande arbetet. Därutöver har respektive skola en tydlig rutin och arbetsordning avseende rapportering och hantering av kränkande behandling. Hanteringen sker i ett gemensamt journalsystem och barn- och grundskolenämnden får vid varje sammanträde information om inkomna anmälningar om kränkningar.

Slutsatser

Täby kommun bedriver i enlighet med diskrimineringslagen och skollagen ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling. Upparbetade rutiner för det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet finns på såväl huvudmanna- som skolenhetsnivå.

Täbys skolor bedriver ett systematiskt arbete inom vilket elevgruppen och all personal involveras. Vidare utformas detta arbete utifrån verksamheternas kartlagda behov och brister. Barn- och grundskolenämnden får årligen i form av en kvalitetsrapport en redovisning av Täbys kommunala grundskolors kvalitetsarbete, där även arbetet med att förebygga och åtgärda kränkningar analyseras och redovisas.

Respektive skola har en tydlig rutin och arbetsordning avseende rapportering och hantering av kränkande behandling. Hanteringen sker i ett gemensamt journalsystem och barn- och grundskolenämnden får vid varje sammanträde information om inkomna anmälningar om kränkningar.

Ekonomiska konsekvenser

Då motionen inte föranleder några ytterligare åtgärder innebär beslutet inga ekonomiska konsekvenser.

Maria Assarsson
Utbildningschef

Bilaga

- Motion "Antimobbning", daterad den 14 december 2020